

Inför valet i höst kommer Läkartidningen på olika sätt att belysa och bevaka partiernas politik. Första steget i vår valbevakning var en »hearing« med riksdagspartierna den 24 maj. Syftet är att lyfta fram partiernas syn på olika sjukvårdspolitiska frågor. Under hearingen ställde Läkarförbundets presidium, det vill säga ordföranden Bernhard Grewin, förste vice ordförande Göran Edbom och andre vice ordförande Eva Nilsson Bågenholm frågor till politikerna.

På följande tre sidor kan du läsa vad politikerna svarade om bland annat sjukvårdens resurser, mångfald i sjukvården och vårdgarantier.

»Vårdgarantier överflödiga med bra sjukvårdssystem«

Vid en borgerlig regering efter valet i september införs en nationell vårdgaranti från och med 1 januari 2003. Det kom m, kd, c och fp överens om i april. Vid politikerutfrågningen ifrågasatte såväl s som v det ekonomiska utrymmet för en sådan vårdgaranti.

Vårdgarantin ska ge rätt till vård inom senast tre månader och ska omfatta alla medicinskt motiverade behandlingar. För att klara detta vill de borgerliga partierna skjuta till 3,5 miljarder kronor de första två åren, s k puckelpengar, för att minska vårdköerna.

Bernhard Grewin undrade om politikerna inte såg några problem med att kombinera en prioriteringslagstiftning med en nationell vårdgaranti, och det löpande prioriteringsarbete som läkarna dagligen måste utföra.

Att problem kan uppstå var samtliga politiker ganska överens om, men också om att det fanns lösningar.

– Vårt gemensamma förslag om vårdgaranti bygger på att prioriteringsgrund 1 inte ska förändras, patienter i den gruppen ska alltid ha företräde till vård. Vårdgarantin gäller prioriteringsgrupp 2 och 3, sade Kenneth Johansson (c), och Leif Carlson (m) fortsatte:

– Det går inte att lösa kösituationen med den befintliga sjukvårdsorganisationen, personalen måste stimuleras till att skapa ett bättre flyt i systemet. Men det får inte heller vara så att den som är svårt sjuk alltid prioriteras till den grad att andra helt sällas bort. Det måste hela tiden göras en avvägning. Men i ett tillräckligt bra system ska vårdgarantier överhuvudtaget inte behövas, sade Leif Carlson (m).

Bo Könberg (fp) hänvisade till den tid då det senast var en borgerlig regering i Sverige:

– Då hade vi en vårdgaranti som fungerade. För att det ska fungera igen har

vi ju bland annat föreslagit ett tillskott på 3,5 miljarder kronor under två år för att kapa topparna på vårdköerna.

Chatrine Pålsson (kd) menade att en viktig åtgärd är att ta bort det hinder som finns mot att få jobba »hur mycket som helst« med rätt till ekonomisk ersättning.

– Men för att det ska fungera behöver vi dessutom mer mångfald bland produktcenterna som träffar långsiktiga avtal med landstingen. Det skulle också minska ryckigheten i besluten om sjukvården, sade Chatrine Pålsson, som ansåg att det krävs ytterligare 30 miljarder kronor till sjukvården de närmaste tio åren för att säkerställa en bra hälso- och sjukvård.

Även socialdemokraterna har utlovat en vårdgaranti från kommande årsskifte om de vinner valet. Den ska garantera alla patienter behandling inom högst 90 dagar. Ändå ställde sig såväl Conny Öhman (s) som Rolf Olsson (v) skeptiska till det borgerliga förslaget till nationell vårdgaranti, vilket var det förslag som kom att debatteras vid politikerutfrågningen.

– En vårdgaranti måste hållas inom den ram som finns för ekonomiska utgifter, sade Conny Öhman (s), och fortsatte:

– Tittar man på de borgerliga förslagen så ser man att de staplar »garantier« på varandra, men man måste ju också kunna ge garantier för att dessa löften kan hållas.

Rolf Olsson (v):

– Det borgerliga förslaget innebär en miljard kronor extra till vården utöver det vi i regeringen anslagit. Ett sådant litet tillskott kan inte räcka för den vårdgaranti som de borgerliga partierna utlovade, sade Rolf Olsson (v).

Thomas Julin (mp) hävdade att hans parti var villigt att diskutera med båda blocken om modeller för vårdgarantier, och skulle stödja ett förslag »om det var ett bra förslag«.

Partiernas representanter

Vid Läkartidningens valhearing medverkar sex ledamöter från Socialutskottet och en från Socialförsäkringsutskottet. Socialutskottet bereder bland annat ärenden som rör hälso- och sjukvård, social omsorg, alkoholpolitik samt missbruk och socialtjänstfrågor.

Socialförsäkringsutskottet bereder bland annat ärenden om allmän försäkring och arbetskadeförsäkring. Bo Könberg sitter i Socialförsäkringsutskottet, övriga i Socialutskottet.

Conny Öhman (s), obduktionstekniker, f d landstingsråd från Östergötland. Ledamot i Läkemedelsverkets styrelse och i Statens medicinsk-etiska råd (SMER).

Rolf Olsson (v), socionom från Göteborg.

Leif Carlson (m), distriktsläkare, Kalmar. Ledamot i Socialstyrelsens råd för allmänmedicinska och rättsmedicinska ärenden. Medlem i Prioriteringsdelegationen.

Kenneth Johansson (c), socionom, Falun. Administrativ chef på Falu lasarett. Styrelseledamot i SMER.

Thomas Julin (mp), tullmästare, Gävleborg. Styrelseledamot i patientföreningen ILCO, Svenskt förbund för stomiopererade.

Chatrine Pålsson (kd), sjuksköterska, Kalmar. Ledamot i SMER och Gentekniknämnden.

Bo Könberg (fp), f d oppositionslandstingsråd i Stockholm. F d sjukvårds- och socialförsäkringsminister samt vice socialminister.